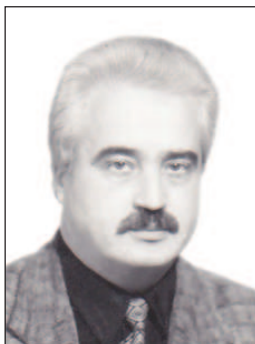

ABORDAREA PARADIGMATICĂ A ISTORIEI PEDAGOGIEI

dr. Vitalie PASTUH-CUBOLTEANU,
cercetător științific,
Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă”
din Moldova

In mod tradițional, istoria pedagogiei a fost abordată pe parcursul timpului în trei aspecte:

- *antologic;*
- *trecere în revistă;*
- *studierea separată a unei trepte de instruire.*

Folosite în mod obișnuit, aceste abordări aduc o sumă oarecare de cunoștințe, însă nu pot oferi informații analitice profunde, suficient de multilaterale, necesare utilizării lor în proiectarea reformelor contemporane ale școlii și pedagogiei.

Cercetarea istoriei gândirii pedagogice are nevoie, în prezent, de o nouă modalitate de abordare – studierea multiaspectuală. Caracterul acesta multiaspectual poate fi conferit de abordarea paradigmatică (paradigma este schema conceptuală inițială, care formulează studierea anumitelor probleme).

Paradigma studierii istoriei pedagogiei, elaborată de către subsemnatul, poate fi numită **paradigmă a abordării multiaspectuale**. Modalitatea paradigmatică propusă a fost utilizată de noi în monografia *Istoria gândirii pedagogice în Moldova Epocii „Restructurării”* (Ch., 2003).

Paradigma abordării multiaspectuale a istoriei pedagogiei include trei compartimente:

- I. Sensul social al instruirii și educației;
- II. Principiile cercetării;
- III. Obiectivele de cercetare.

I. Sensul social al instruirii și educației este exprimat în trei idei conceptuale - scopuri majore:

1. ideea instruirii și educației tinerei generații pentru sine și pentru societate, în vederea dăării cu abilitățile și cunoștințele necesare soluționării problemelor națiunii, necesare trăirii vieții personale și familiale cu bucurie și satisfacție;

2. însușirea de către elevi și studenți a căilor de armonizare a intereselor personale cu cele comunitare și naționale;

3. scopul principal al învățământului constă în formarea personalității orientate spre prosperarea întregului neam.

II. Principiile cercetării paradigmatică:

În afară de principiile tradiționale ale studierii științifice, sunt prevăzute:

1. cercetarea fenomenelor pedagogice în cadrul unei epoci istorice distincte, cu specificul ei;
2. imparțialitatea partinică.

III. Obiectivele de cercetare:

- cadrul istoric și evidențierea spectrului de probleme ale epocii;
- idealul (modelul) educațional;
- suficiența considerării, în formula modelului educațional, a bazei filosofico-social-psihologice a educației;
 - suficiența mijloacelor educaționale în procesul de apropiere de modelul educațional;
 - corelarea exigențelor realității specifice epocii date cu finalitățile educaționale din epoca cercetată;
 - factorii educogeni negativi și metodele propuse și utilizate pentru neutralizarea lor;
 - realizări și eșecuri în gândirea și practica pedagogică;
 - implicarea școlii în problemele contemporaneității;
 - principalele tendințe și valori din gândirea pedagogică;
 - problemele nesoluționate restante – sarcini pentru viitor;
 - ideile recomandate pentru preluare pe viitor.

Autorul lucrării, în abordarea sa paradigmatică, a introdus două noțiuni analitice noi și două clasificări noi.

Noțiunile analitice sunt:

- suficiența considerării bazei teoretice filosofico-social-psihologice a educației;
- suficiența mijloacelor de apropiere de idealul educațional.

În cazul în care lipsește idealul social oficial și idealul educațional oficial, cercetătorul poate formula ipotetic noțiunile în cauză, menționând acest lucru. Societățile aflate în stare de decădere sau de criză nu pot elabora un ideal social și un ideal educațional, fiindcă nu sunt în stare să deosebească binele de rău, adevărul de minciună.

Clasificările noi sunt:

- clasificarea mijloacelor de apropiere de idealul educațional;
- clasificarea factorilor educogeni negativi.

Bibliografie

1. BUZATU, V., *Organizarea și dezvoltarea învățământului profesional-tehnic de stat în Republica Moldova*. Autoreferatul tezei de doctor în științe pedagogice. Chișinău, 1997, Editura "Lumina", 1991
2. CIBOTARU, T., (redactor), *Istoria învățământului și a gândirii pedagogice în Moldova*. Chișinău, Editura „Lumina”, 1991
3. COZMA, V., *Învățământul universitar în sistemul științific și educațional din Republica Moldova*. 1946-1996. Autoreferatul tezei de doctor habilitat în științe istorice. Chișinău, 1998

REZUMAT

În lucrare este descrisă o nouă modalitate, elaborată de către autor, de abordare multiaspectuală a istoriei pedagogiei. Aplicarea paradigmei educaționale oferă materialul deductiv-factologic necesar elaborării noilor reforme în învățământ.

ABSTRACT

The paper describes a new method, developed by the author, of multiple-aspect approach to history pedagogy. Application of educational paradigm provides the deductive-factual material necessary for developing new educational reforms.

РЕФЕРАТ

В статье описан новый метод, разработанный автором, многостороннего подхода к истории педагогики. Применение образовательной парадигмы обеспечивает дедуктивно-фактологический материал необходимый для разработки новых образовательных реформ.